

6.3 Tyrimas „Kas vienija pasaulio lietuvius?“

Tyrimas „Kas vienija pasaulio lietuvius?“

Lietuva yra maža valstybė – gyventojų skaičius nesiekia 3 milijonų. Svarbu nepamiršti, kad daug lietuvių išsibarstę po visą pasaulį.

Gyvendami svečioje šalyje, žmonės stengiasi priprasti prie svetimos kultūros, žmonių ir aplinkos, tačiau nepamiršta ir savo šaknų – dalyvauja įvairiuose gimtinei skirtuose renginiuose, susitinka su tautiečiais. Noras išlaikyti tautiškumą, tradicijas, kalbą ir vertybes skatina prisijungti prie įvairių susibūrimų, bendrauti su savo krašto žmonėmis.

Perskaitykite straipsnį „Pasaulio lietuvius jungia ilgesys“ ir atlikite tyrimą-apklausą apie lietuvių bendruomenes, susitikimus ir renginius su svetur gyvenančiais lietuviais. Atlikę apklausą, apibendrinkite surinktus duomenis ir parašykite straipsnį „Kas vienija pasaulio lietuvius?“.

6.3 Tyrimas „Kas vienija pasaulio lietuvius?“

Pasaulio lietuvius jungia ilgesys

„Ar mums reikalinga Pasaulio lietuvių bendruomenė? Labai reikalinga, ji labai man padėjo gyvenant Malyje, Afrikoje. Ji labai daug padėjo mano vaikams, kurie mokėsi lietuviškojoje Vasario 16-osios lietuvių gimnazijoje...“ Tokį klausimą uždavė ir čia pat į jį atsakė 35 metus Malyje praleidusi rašytoja Birutė Prėskienytė-Diawara diskusijoje „Kas vienija pasaulio lietuvius?“, rugpjūčio 6 d. vykusioje Nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje.

Klausimus apie tai, kas jungia ir kas skaldo pasaulio lietuvius, diskusijoje kėlė Vytauto Didžiojo universiteto Švietimo akademijos lietuvių kalbos ir kultūros vasaros kursų, vykstančių jau 17-ąją kartą, dalyviai: 13 užsienio lituanistinių mokyklų mokytojų iš JAV, Suomijos, Egipto, Austrijos, Liuksemburgo, užsieniečiai, turintys lietuviškų šaknų, tarp jų – lietuviai iš Karaliaučiaus, Černiachovskio srities, norintys susipažinti su Lietuva, pasimokyti lietuvių kalbos. Kalbėta apie bendro lietuvių tinklo sukūrimą, užsiminta apie *pasaulio lietuvių* sąvoką, bet kas tas *pasaulio lietuvis*? Koks jis turėtų būti ir ar jis reikalingas mums?

Pasak kursų organizatorės Vilmos Leonavičienės, svetur gyvenantiems lietuviams svarbu išsaugoti lietuvių kalbą. „Mokantis lietuvių kalbos, atsiveria kultūra, savęs pažinimas. Kai kuriems – tai tapatybės, savęs paieška, bandymas suprasti pasaulį. Lietuvių kalba tauri, didinga ir sena kaip sekvojos medis“, – sakė V. Leonavičienė. Diskusijoje dalyvavęs rašytojas ir filosofas Liutauras Degėsys teigė, Amerikoje žmonės 150 mylių vaikus veža į šeštadieninę lituanistinę mokyklą, motinos prieš miegą vaikams skaito lietuviškas knygas, džiaugiasi atvykusiais rašytojais – tokios pagarbos Lietuvoje jie nesulaukia.

Pasak Viktorijos Prėskienytės-Diawaros, keista, kai išvykę svetur po poros metų jau verčia liežuvį ir nebekalba lietuviškai. „Mokyti vaikus lietuviškai yra labai svarbu, neįsivaizduoju, kaip tėvai gali to nemokyti savo vaikų. Tačiau, norint sudominti vaikus, reikėtų su jais kalbėtis šiuolaikine kalba, nes mano senasis pasakų pasaulis jiems visiškai neįdomus ir nesuprantamas. Reikia rasti formulę, kodėl mūsų vaikai ir anūkai turėtų mylėti šitą žemę...“

O kokios galios, be lietuvių kalbos, dar galėtų mus suvienyti? Sociologai yra nustatę, jog po pusantros kartos kalba dingsta, tad reikia ruoštis ir pradėti organizuoti šalia kalbos mokymosi ir kitokią veiklą. Išėivių vaikai, lankantys lituanistikos mokyklą, per pertraukas mieliau tarpusavyje bendrauja šalies, kurioje gyvena, kalba. Šia kalba jie bendrauja su draugais, mokosi mokyklose. Tad kalba greitai jau nebebus svarbiausia priežastis save laikyti lietuviu.

<...>

Raminta Zalieckytė, prieš kelerius metus Austrijoje atkūrusi lituanistinę mokyklą „Ažuoliukas“, sakė, kad gyvenant multikultūrinėje aplinkoje labai sunku išsaugoti lietuviškąjį identitetą. „O jei svetimoje šalyje auga tavo vaikai, misija užauginti juos lietuviais dar pasunkėja – jie auga svetima kalba kalbančioje aplinkoje. Namuose dažniausiai kalbama dviem ar trimis kalbomis, darželiuose ir mokyklose skaitomos nelietuviškos knygos, žiūrimi nelietuviški filmukai, dainuojamos nelietuviškos dainos. Tad šeima turi tikrai pasistengti, jei nori išauginti lietuvių. Būtent noras, kad sūnus kalbėtų lietuviškai, žinotų papročius, istoriją ir bendrautų su lietuviškai kalbančiais vaikais, paskatino imtis šios misijos, – prisipažįsta R. Zalieckytė. – Man sunku pasakyti, kas yra pasaulio lietuvis – man visi yra pasaulio lietuviai, tiek gyvenantys Amerikoje, tiek Lietuvoje.“

„Pasaulio lietuviai – tai medis, kurio šakos esame. Jos nenulūžta, kad ir kur išvyktume“, – sakė Hurgados „Jūros arkliukų“ mokyklos atstovė Milda Balsytė. <...>

Kas vienija pasaulio lietuvius?

1 Ką reiškia sąvoka *pasaulio lietuvis*?

2 Koks turėtų būti pasaulio lietuvis?

3 Kas svarbu svetur gyvenantiems lietuviams?

4 Ar pasaulio lietuvis gali vadintis savo šalies patriotu?

5 Kokiuose renginiuose galima sutikti daugiausia tautiečių?

6 Ar yra dalykų, kurie skiria pasaulio lietuvius?

7 Kiek metų jūs gyvenate ne Lietuvoje? Ar ilgitės savo tėvynės?

Straipsnis „Kas vienija pasaulio lietuvius?“

1. Parašykite straipsnį „Kas vienija pasaulio lietuvius?“.

